

SLOVENSKI NAROD

Izjaja vsak dan popoldne, izjemoma nedelje in praznike. — Inzerati do 80 peti vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati peti vrsta Din 4. — Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Prezident dr. Beneš v Beogradu:

Manifestacija zvestobe med Jugoslavijo in ČSR

Bivanje prezidenta bratske češkoslovaške republike v jugoslovenski prestolnici se je pretvorilo v neizbrisno manifestacijo neomajne zvestobe in solidarnosti v okviru Male antante — Pomembne izjave na sinočnji večerji — Visoka češkoslovaška odlikovanja

Beograd, 6. aprila, r. Po večeršnjem triumfalnem sprejemu prezidenta češkoslovaške republike dr. Edvarda Beneša se je vršila ob 11.30 dopoldne svečana parada beograjske garnizije. Nastopile so vse ednice ter so s svojim strunnim nastopom izdale splošno divljenje in občudovanje jugoslovanske vojske, ki ne uživa zama glas najboljših armade v Evropi. Visoki gostje, ki so prisostvovali tej reviji čet, pa tudi tuji vojaški strokovnjaki so se izražali kar najpogostneje in niso štedili s priznanjem.

Po defileju se je prezident dr. Beneš s svojim spremstvom vrnil v dvor, ob 13. pa se je odpravil na Dedinje, kjer sta mu v Belem dvoru knez namestnik Pavle in knežinja Olga priredila svečano kosilo. Poleg prezidenta dr. Beneša in njegove soproge so se kosila udeležili predsednik vlade dr. Stojadinović, notranji minister dr. Korošec, prometni minister dr. Spaho, češkoslovaški zunanji minister dr. Krofta, kancelar dr. Samal, šef protokola dr. Šrimpl, general Blaha, češkoslovaški po-

slanik dr. Girs, jugoslovenski poslanik v Pragi dr. Protić, dvorne dame ter še nekateri drugi dvorni odličniki.

Z Dedinja se je prezident dr. Beneš vrnil v Stari dvor, kjer je ob 16. sprejel v avdienci predsednika vlade dr. Stojadinovića, za njim pa češkoslovaškega zunanjega ministra dr. Krofta.

Ob 17. je Nj. Vel. kraljica Marija priredila na dvoru na Dedinju čajanko, na čast dr. Beneša in njegovi soprogi. Čajanke sta se udeležila tudi kraljeva namestnika dr. Stanković in Perović.

Zvečer je bila na dvoru velika gala soareja, pri kateri je sodelovala godba kraljeve garde, ob 22. pa je bil prirejen koncert beograjske Filharmonije. Po koncertu je imel dr. Beneš cerclje.

Na slavnostni večerji, ki sta jo na čast visokemu gostu in njegovemu spremstvu priredila sinoči v Belem dvoru Nj. Vis. knez namestnik Pavle in knežinja Olga, sta knez-namestnik Pavle in prezident dr. Beneš izmenjala pomembni zdravici.

tem in tudi sam ponovim: To sodelovanje bo prav takšno tudi v bodočnosti in se bo še bolj okrepilo. Veliki rezultati te prijateljske in bratske vzajemne politike bodo mogli šele poznejši rodovi preceniti po njihovi dejanski vrednosti.

Vsako leto sem na teh svojih potovanjih s strastnim občudovanjem spremljal napredek in razvoj vaše lepe domovine in vašega čudovitega naroda. Toda ko sem gledal nihanje naprej in nazaj, ki se je neizogibno dogajalo drugo za drugim v razvoju povojne Evrope, nisem nikoli izgubil izpred oči stalnega napredka vaše države, nikoli nisem občutil niti najmanjšega dvoma ne najmanjšega omahovanja v svojem prepričanju o uspehu vašega naloga in vaše države.

Zato se, Vaše Visočanstvo, morem popolnoma pridružiti tistemu, kar ste malo prej rekli. Ideje, ki ste jih razvijali, so bile že 18 let vzajemna vodilna misel naših treh držav. To bodo tudi nadalje ostale v bodočnosti, o tem sem prepričan.

Jugoslavija, Rumunija in češkoslovaška niso nikoli delale česa drugega kakor samo to, da bi svoj lastni interes mogli istovetiti s splošnim interesom Evrope. Najnovejši sklepi stalnega sveta Male antante, ki je šele te dni zasedal v Beogradu, tudi to pot to dokazujejo. Ti sklepi delajo vsak naš komentar odveč in prav tako tudi potrebo, da bi vnovič poudarili popolno soglasje politike naših držav in naših vzajemnih ciljev.

Ko delam nekakšno bilanco vzajemne politike naših dveh držav v zadnjih 18 letih, se moram spomniti zlasti nešteti podvigov vašega velikega kralja Aleksandra. Mnogo mi je do tega, da mu izkažem iskreno in vdano spoštovanje za sodelovanje in prijateljstvo, ki me je z njim zmerom počastil, in spoštovanje vse naše domovine, ki ga bo zmerom ohranila v vdanem in gnanju polnem spominu.

O češkoslovaški moram dodati, da bo z vsemi svojimi silami nadaljevala politiko miru in mednarodnega sodelovanja tudi v letih, ki prihajajo, v duhu Društva narodov in tistih tradicij, ki ste jih tako jasno poudarili. Ostala bo zvesta vam in Rumuniji, zvesta vsem svojim prijateljem, in bo poskušala, da razvije svoje sodelovanje z vsemi svojimi sosedi.

V tem duhu se vam, Vaše Visočanstvo, še enkrat zahvaljujem iz globine svoje duše za prijateljski sprejem, prirejen moji ženi in meni.

Dovoljujem si dvigniti čašo na zdravje Nj. Vel. kralja Petra II., na zdravje Nj. Vel. kraljice Marije, na zdravje Nj. Vis. knežnje Olge in Vašega Visočanstva, na zdravje članov namestništva in za blaginjo in čim srečnejšo in plodovitejšo bodočnost velike Jugoslavije, prijateljice in zaveznice.

Ob zaključku prezidentovega govora je orkester intoniral jugoslovensko himno. Po kratkem presledku se je pričel koncert.

Dr. Beneš na Oplencu

Beograd, 6. aprila, p. Danes dopoldne so se Nj. V. kraljica Marija, dr. Beneš s soprogo, kraljevi namestniki knez Pavle, dr. Stanković in dr. Perović s svojim spremstvom s posebnim vlakom odpravili v Mladonovac in od tam z avtomobili na Oplenac, kjer se je dr. Beneš poklonil na grobu kralja Ujedinitelja. Opoldne je kraljeva rodbina priredila svojemu gostu kosilo na kraljevem posestu na Oplencu. Popoldne se vrnejo v Beograd, nakar bo dr. Beneš položil venec na grob Neznane junaka

na Avali. Zvečer priredi dr. Beneš na češkoslovaškem poslanstvu gala-večerjo, ki se je bodo udeležili Nj. V. kraljica Marija, kraljevi namestniki knez Pavle, dr. Stanković in dr. Perović, knežinja Olga, člani vlade in diplomatskega zbora. Po večerji bo velik sprejem.

Jutri dopoldne si bo dr. Beneš ogledal zanimivosti Beograda. Sel bo na Kalemegdan, obiskal muzej kneza Pavla in razgledal nekatere druge beograjske znamenitosti.

Vračal se bo preko Maribora

Jutri popoldne ob 4. se bo dr. Beneš s svojim spremstvom odpravil iz Beograda. Tudi za odhod se pripravljajo velike svečanosti, ki naj še enkrat potrdijo neomajno bratstvo in zavezništvo. Posebni vlak bo vozil preko Zagreba in Maribora, kamor bo prispel v četrtek jutraj.

Čsl. odlikovanja članov kraljevskega doma

Beograd, 6. aprila, AA. Nj. kr. Vis. knez namestnik je priredil danes ob 13. v Belem dvoru slavnostno kosilo na čast prezidenta dr. Edvarda Beneša in njegovi soprogi. Pred kosilom je dr. Beneš izročil Nj. Vel. kraljici Mariji in Nj. kr. Vis. knežinji

Olgi lento belega leva, knez namestnik je pa izročil ze. Beneševu lento sv. Save.

Ob petih popoldne sta predsednik dr. Beneš in njegova gospa posetila Nj. Vel. kraljico Marijo in kralja Petra II. na dvoru na Dedinju. Kraljica je pridržala svoja gosta na čajanki. Na čaju sta bila tudi knez namestnik in knežinja Olga. Pri tej priložnosti je predsednik dr. Beneš izročil Nj. Vel. kralju Petru II. najvišje češkoslovaško odlikovanje ovratnice reda Belega leva, ki jo dobijo le državni poclavari.

Ob šestih popoldne je predsednik obiskal kraljeva namestnika dr. Radenka Stankovića in dr. Iva Perovića. Pri tej priložnosti je izročil kraljevskima namestnikoma lento belega leva.

Odmev v inozemstvu

Vsi mednarodni diplomatski in politični krogi pripisujejo beograjskemu obisku političen pomen

Pariz, 6. aprila, z. Redko kateri državniški obisk v povojni dobi je zbujal v mednarodnih političnih in diplomatskih krogih tako veliko in vestransko pozornost, kakor obisk prezidenta ČSR dr. Beneša v prestolnici Jugoslavije. Ves svetovni tisk spremlja beograjski obisk z največjo pozornostjo in mu pripisuje velik političen pomen. V tem ne vidijo samo manifestacijo starega preizkušene prijateljstva in zavezništva med Jugoslavijo in Češkoslovaško, marveč pričetek nove akcije, ki naj še bolj učvrsti mir in okrepiti mednarodno varnost ter utre pot splošnemu mednarodnemu sodelovanju. V pariških diplomatskih krogih opozarjajo na to, da je dr. Beneš eden izmed ustanoviteljev Male antante in najodličnejši evropski državnik, ki ima velike izkušnje in ki tako modro vodi krmilo svoje države. V francoskih vladnih krogih v zvezi s tem podčrtavajo odlične odnose med Češkoslovaško in Jugoslavijo ter izjavljajo, da imajo popolno zaupanje v politiko obeh držav glede vseh vprašanj, ki se tičejo miru, okrepitve varnosti in izboljšanja mednarodnih odnosov.

London, 6. aprila, r. V angleških vladnih in političnih krogih spremljajo obisk dr. Beneša v Beogradu z velikim zadovoljstvom, ker vidijo v tem le okrepitve mirne politike in ojačanje mednarodnih odnosov. Listi podčrtavajo, da je dr. Beneš najposreblnejši državnik Srednje Evrope ter da stremi njegova politika izključno po ohranitvi in učvrstitvi miru. V Beogradu ima dr. Beneš zvestega zaveznika in v ose-

bi Nj. Vis. kneza namestnika Pavla enako sposobnega sodelavca.

Berlin, 6. aprila, r. Nemški tisk pazljivo spremlja obisk dr. Beneša v Beogradu in vidi v tem važen političen dogodek, ki ne bo ostal brez odmeva v razvoju prilik v Srednji Evropi. Po izboljšanju odnosov med Jugoslavijo in Italijo mislijo, da bo sedaj prišlo do tesnejšega sodelovanja med Malo antanto in državami rimskega spozuma ter da službi beograjski obisk dr. Beneša v prvi vrsti temu cilju.

Rim, 6. aprila, r. V italijanski tisk objavlja obširna poročila o navdušenem sprejemu dr. Beneša v Beogradu in misli, da bo pri tej priložnosti prišlo do važnih političnih razgovorov, ki bodo velikega pomena za nadaljnji razvoj odnosov med rimskim blokom in Malo antanto.

Jugoslavija na sladkorni konferenci

Beograd, 6. aprila, AA. V nekem beograjskem listu je izšlo poročilo, da Jugoslavija ne bo zastopana na mednarodni sladkorni konferenci, ki se vrši te dni v Londonu. Ker to poročilo ni resnično, obvešča zunanji ministerstvo, da je določen kot delegat kraljeve vlade na tej konferenci odpravnik poslov kraljevega poslanstva v Londonu, Vladimir Milanović, kot njegov namestnik na tajnik tega poslanstva Vojin Popović. Razen tega bo po vsej priliki prideljen naši delegaciji kot vsežak eden ali več strokovnjakov naše sladkorne industrije.

Politični obzornik

Blagostanje in socialna pravičnost za vse!

V članku »Vsakomur svoje ali blagostanje za vse« izjaja Dimitrije Stojanović med drugim: »Dokler bodo v državi gladni, zapostavljeni, ogorčeni in ponižani, dotlej ne bo družabnega mira in normalnega življenja. Samo blagostanje in socialna pravičnost vlivata državljanski respekt in ljubezen napram domovini in družbi. Ali smemo pomemtakem dopustiti, da bi imeli na eni strani samo nezadovoljne in zapostavljene, na drugi strani pa samo bogate in z vsemi dobrinami obdarovane? Ali moremo biti vzpričo takšnega dejanskega stanja zavarovali pred komunizmom, anarhizmom, fašizmom in pred raznoolikimi drugimi »izmi«? Ne, ne! Čuvajmo vsak svoje, ali dajmo tudi drugim možnost, da žive kot ljudje. Gojimo blagostanje in socialno pravičnost za vse brate in za vse ljudi! To naj nam bo geslo — socialno in državno in bratstvo! — Stališče, ki ga zavzema Dimitrije Stojanović, je gotovo pravilno, toda drugo je vprašanje, ali je sploh mogoče ustvariti na zemlji ali vsaj v kaki državi tako stanje, da bi bili vsi bogati in obenem tudi vsi zadovoljni? Recimo, da bi bili res vsi bogati, ali bi bili potem tudi vsi zadovoljni?!

O potrebi sokolskega sited

V šibeniški »Tribuni« razpravlja Josip Boko o sokolski ideji in izjaja med drugim: »Radi očuvanja čistoče sokolske ideje, radi uspešnega sokolskega delovanja med narodom, po mestih in po vaseh, radi sokolskega bratstva, ki more cveteti in se razvijati samo v popolni iskrenosti in v popolnem zaupanju ter v idealno nesebičnem stremeljenju po sokolskih načelih, a brez časti in slave, in končno radi velike potrebe sokolskega dela v Jugoslaviji baš danes, — je živa potreba, da na zelo gostem sokolskem situ prerešamo vse naše člane in članice od zgoraj do spodaj, da bi niti eden edini nedostojni nevrtni ne prešel skozi to sito. Zakaj tudi eno gnljivo jabolko okuži drugo... Sele tedaj bo sokolstvo plodonosno seme jugoslovenstva, duhovni graditelj Jugoslavije viškega kralja mučenika in zalog boljše in srečnejše bodočnosti vseh Jugoslovenov. In kdor je Sokol, naj stopi naprej, potreba, ker naša pot je baš danes bolj nego kdaj prej trda, daljna in težka!«

Dobra zafrkacija

Z ozirom na neki medklic senatorja vladne večine dr. Frangeša v proračunski debati v senatu piše beograjska »Javnost«: »Čitamo v časopisih, da je senator dr. Angjelinović imel v senatu pri proračunski debati govor, v katerem se je zavzemal za zvezo s Francijo in Malo antanto ter razpravljal o dveh blokih v Evropi — o enem, ki je demokratski pod vodstvom Francije in Anglije, in o drugem, ki hoče popraviti državne meje, pod vodstvom nacionalističnega. A ko je vprašal: »Na katero stran se bo opredelila Jugoslavija?«, — da mu je senator dr. Frangeš ironično zaklical: »Z Angjelinovićem!«, na kar mu je dr. Angjelinović odgovoril: »Popolnoma naravno je to, da se midva o tem ne strinjava, gospod c. kr. dvorni svetnik!«

In prav tako je tudi... Ker g. c. kr. dvorni svetnik (K. K. Hofratl), ki je še pred Hitlerjem iznael teorijo o germanstvu kot gospodujoči rasi (»Im deutschen Wesen wird die Welt gesehen«) zlasti z ozirom na Balkan, lahko pač za ministrski portfelj spremeni dlako, ali ne more spreminiti ne svoje narave, ne svoje orientacije...«

Inozemski kapital v Jugoslaviji

Zanimivo je, koliko je udeležen inozemski kapital v naši industriji in v bančni stroki. Iz naslednjih podatkov je to razvidno: Francija ima v naši industriji in v naših bankah založenega svojega kapitala za 1 milijardo Din, Anglija 879 milijonov Din, Češkoslovaška 774, Švica 707, Amerika 538, Italija 490, Avstrija 359, Belgija 229, Madžarska 183, Švedska 107, Holandska 78, Nemčija pa 54 milijonov Din. Od 985 industrijskih podjetij in 615 bank se nahaja v rokah ali pod kontrolo inozemskega kapitala 305 industrijskih podjetij in 24 vebank. Vpliv inozemskega kapitala v Jugoslaviji pa je najbolj razviden iz teh-le podatkov: V Jugoslaviji je dejansko vpisanega delniškega kapitala v vseh industrijskih podjetjih 3 milijarde 400 milijonov Din, od tega pa je inozemskega kapitala 2 milijardi 315 milijonov. Vrednost investiranih strojev in nepremičnosti imetje v jugoslovenski industriji znaša 5 milijard 173 milijonov, pri čemer je 1 milijarda 772 milijonov tuje kapitala. Celotna vsota kratkoročnih kreditov znaša v Jugoslaviji 4 milijarde 496 milijonov Din, pri čemer je 2 milijardi 865 milijonov tuje inozemskega kapitala. Iz teh podatkov je jasno razvidno, da je vpliv tuje kapitala v naši državi tako velik, da igra v našem gospodarstvu, daš številčno v znatni manjšini, prvo vlogo. To se prvi ogromen del dohodkov v naši industriji in v naših bankah se steka v tuje žepi. Smetamo posameznika pri nas tuji, stroška pa očutno nam!

Knez namestnik Pavle:

Poroštvo iskrenega prijateljstva

Kmalu potem ko se je pričela večerja, se je dvignil knez namestnik Pavle in izrekel naslednjo kratko zdravico:

Vaša ekscelenc! Zelo sem srečen, da se mi je ponudila izredna priložnost, da v prestolnici kraljevine Jugoslavije pozdravim s kar najprisrčnejšo dobrodošlico.

Prezident dr. Beneš:

To so sadovi nesmrtnega dela velikega kralja Ujedinitelja

Orkester je intoniral češkoslovaško himno. Nato se je dvignil prezident republike dr. Beneš. Rekel je med drugim:

Vaše Visočanstvo! Prišel sem v Beograd s čustvi resničnega zadovoljstva in radosti na prvi uradni obisk kot češkoslovaški državni poglavar. Sprejem, ki so mi ga Vaši Visočanstvi in kraljevsko namestništvo priredila meni in moji ženi, in čustva prijateljstva in bratstva, ki nama jih je pokazal jugoslovanski narod, so naju globoko ganila.

Ko prihajam k vam na ta obisk, izpolnjujem predvsem prijetno dolžnost: že dolgo let je moj globoko spoštovani veliki prednik, predsednik Osvoboditelj Tomaz Masaryk želel iti na to pot, da bi vrnil Nj. Vel. kralju Aleksandru obisk v Pragi in da bi dokazal svojo dobro znano zvestobo vaši osvobodni domovini in izkazal priznanje delu in velikemu prizadevanju ter tako pomembnim odlikam jugoslovanskega naroda.

Danes storim to namesto njega jaz. V 18 letih sem mnogo potoval po vaši domovini, počenši s potovanjem leta 1920, ki je rodilo našo prvo pogodbo o prijateljstvu in zvezi ter je postavilo temelje skupnosti treh držav Male antante. Na teh potovanjih, polnih zgodovinskih spominov, sem sodeloval pri razgovorih, važnih za naše države in sem z vašimi ministri in vašimi vladami pomagal sestaviti sklepe, ki so v znatni meri pripomogli k ohranitvi miru in sodelovanja med evropskimi narodi.

Teh 18 let so naše države neomajno stopale rano ob rami, v svesti si svoje skupne usode. V vsej naši politični akciji je vsakdo od nas, ko je delal za svojo lastno domovino, zmerom gledal, da bo obenem delal tudi za domovino svojega tovariša. Popolnoma se strinjam z vami v

